

CONTINUAR UNA TRAÇA : LA FUNDACIÓ ERNEST LLUCH

LLUÍS MARIA DE PUIG

La raó de ser de la Fundació Ernest Lluch s'inscriu en el que va ser la vida i l'obra de la persona que porta el seu nom, l'Ernest Lluch i Martin, personalitat coneguda i apreciada en àmbits molt diferents qui, a més de la significació colpidora del seu assassinat, deixà una petjada profunda en el camp del pensament, de l'economia, de la política, de la cultura. Era un intel·lectual valorat, un polític respectat i un comunicador enormement popular. La manifestació de dol per la seva mort va ser una de les més grans que mai s'ha produït a Catalunya. Investigador, escriptor, professor, parlamentari, ministre, rector d' Universitat, articulista, tertulià... tot això fou Ernest Lluch. I el que és més important : deixà un llegat humanista impressionant. Fou sens dubte el millor coneixedor del pensament econòmic català i un dels més erudits historiadors del segle divuit i dinou de Catalunya; fou l'home de la Via Valenciana ; fou el ministre de la universalització de la seguretat social; fou un cercador de solucions constitucionals per a les nacionalitats; fou l'home del diàleg al país basc....

El dia 21 de Novembre del 2000 Ernest Lluch va ser assassinat. Milions de persones a Catalunya i a tota Espanya van sentir aquella mort com la d' un dels seus i com una desaparició extraordinàriament important. La figura de Lluch aparegué en tota la seva significació i representativitat. Havien matat a un gran home. La manifestació popular extraordinària i l'amplíssim ressò en els mitjans de comunicació posterior a la seva mort, foren seguits d'una currúa inacabable d' homenatges, de reconeixements, de guardons pòstums, d' iniciatives de tota mena per a recordar l' Ernest, la seva trajectòria, el seu llegat. A molts llocs d' Espanya de llavors ençà ha estat reconeguda la seva memòria amb nombrosos carrers, places, hospitals, centres cívics, centres culturals, biblioteques, escoles, instituts, que porten el seu nom.

Commocionats per la seva desaparició brutal, entorn a la seva figura van aparèixer projectes d' associacions diverses amb la voluntat de fer del seu nom una referència. Unificant criteris dispersos tots els que volien crear algun instrument de la societat civil que recordés aquell ciutadà i amic, amb l'adquiescència de la família, es posaren d'acord de posar en marxa el projecte unitari de Fundació. Una comissió impulsora s'encarregà de fer les primeres passes per a constituir-la i gràcies a la generositat de molts amics de l' Ernest Lluch va ser possible iniciar la vida pública de la Fundació amb l'ambició d'una llarga i fecunda trajectòria al servei del nostre país seguint les pautes d'aquell gran ciutadà. En una primera sessió constitutiva el 26 de gener del 2001 s' establiren els Estatuts i els òrgans provisionals. Poc a poc es va anar bastint la institució. A la tardor del 2002 va quedar constituïda y registrada la Fundació, amb seu a Vilassar de Mar, poble on Lluch va nèixer.

Els objectius de la Fundació

Els objectius de la Fundació es concreten, per una part, en mantenir viva la memòria d' Ernest Lluch, el seu pensament i la seva obra, i per l'altra l' actuació de la Fundació, coherent amb aquells objectius es mourà bàsicament en els camps de la reflexió intel·lectual, de la producció acadèmica, dels compromisos cívics i polítics, de les aspiracions socials, culturals i esportives que foren les de qui porta el nom de la institució, desenvolupant una tasca de continuació del que van ésser camins oberts per Ernest Lluch.

Els àmbits d' actuació doncs de la Fundació son els propis de la trajectòria de Lluch: econòmic, històric, periodístic, polític, cívic, cultural, esportiu. Lluch fou un humanista i la fundació seguirà aquesta orientació en totes les vessants. Encara que fou una víctima del terrorisme aquesta fundació no vol ser - com n'hi ha d'altres - un instrument de lluita política com les habituals que porten el nom de víctimes. Més enllà de la mort execrable de Lluch i la commoció que representà, hi ha la vida i l'obra d' un intel·lectual, d'un polític, d' un ciutadà, que és el que ha mogut els fundadors a crear aquest instrument en la seva memòria.

La seva organització

L'estructura orgànica de la Fundació és la següent : Fundadors, Consell familiar, Comitè d' Honor, Patronat, Consell Executiu i Membres de la fundació. A aquestes estructures hi participen tant persones físiques com jurídiques. Pel que fa a les Seccions Territorials, la Fundació es present a Catalunya, a València, a Madrid, a Saragossa i a Donosti. En els cinc llocs grups de persones amics, alumnes, i companys de Lluç han organitzat cada secció amb tota autonomia y desenvolupen el seu propi programa d'activitats. Representants d'aquests cinc territoris formen el Patronat de la Fundació que es reuneix dues vegades l'any.,

El projecte de treball de la Fundació

Els àmbits bàsics d'actuació son aquells en que Ernest Lluç excel·lí i pels quals fou reconeguda la seva personalitat i aportació : econòmic, històric, periodístic, polític, cívic, cultural, musical, esportiu. Per abraçar tots aquests aspectes la fundació ordena els seus camps d' actuació en els quatre àmbits temàtics que segueixen.

Memoria personal d' Ernest Lluç

En aquest àmbit el projecte té com a fi tot el que es refereixi a la figura i l'obra de Lluç. S'està creant l' Arxiu Ernest Lluç, on hi haurà tota la seva correspondència i documentació personal i familiar, la seva obra escrita i tot el que es pugui compilar sobre ell, procedent fonamentalment dels mitjans de comunicació. S' ha de procedir a recollir sistemàticament tot el que generà Ernest Lluç com a notícia o com opinió i recuperar tot el material audiovisual que existeixi sobre ell que és molt atesa la seva permanent presència a la ràdio i la televisió.

Àmbit Científic i Universitari

L'actuació de la Fundació en aquest àmbit ve molt orientada per la pròpia obra de Lluç. Es tracta, doncs, de seguir les seves petjades i promoure, impulsar, estimular i ajudar a la recerca i a la realització del que era fonamentalment la seva especialitat i el camp d' interès universitari de Lluç : la història del pensament econòmic. Paral·lelament s'han de promoure estimular treballs sobre altres temes lluquians per excel·lència : jansenisme, cameralisme, fisiocràcia, la il·lustració i s'ha d'afavorir la dedicació als estudis econòmics que també va prodigar Lluç : Preus, salaris, inflació, teoria econòmica, capital i interès, estructures econòmiques, pressupostos, balança de pagament, finançament autonòmic, economia de les regions de Catalunya, el turisme, el preu del sòl, la industrialització, l'economia valenciana.....

El tipus d' acció que pot dur a terme la Fundació en aquest àmbit és el clàssic : promoure i ajudar a tesis doctorals, organitzar conferències, col·loquis, estudis, publicacions. I aquest tipus de tasques les pot fer amb les institucions del país, amb les universitats, amb altres fundacions o associacions etc. etc.

Àmbit cívic i polític

La Fundació promourà estudis, conferències, seminaris i publicacions entorn als temes que constituïren fonamentalment el compromís cívic i polític de Lluç, amb un esperit obert i dialogant com el que ell mateix exercí i predicà. Atès que una de les aportacions de Lluç fou el del pensament polític democràtic, la qüestió de la democràcia en els seus aspectes polítics, constitucionals i econòmics ha de ser un tipus de debat i reflexió que la Fundació ha d' afavorir i empènyer.

Un altre camp inseparable de l' Ernest fou el del benestar social i molt especialment el de les polítiques de salut, defensa dels consumidors i seguretat social, aspectes als que contribuí des de la seva alta responsabilitat al davant del Ministeri de Sanitat. Obrir la reflexió i animar el debat en aquest camp és una tasca obligada de la Fundació.

El seu compromís polític era sobretot un compromís cívic, de pertinença al col·lectiu social, de civisme. Promoure la vigència del seu pensament sobre aquestes qüestions és una tasca ineludible. El compromís ideològic, el pensament social, solidari, la concepció del socialisme modern i obert, són tota una llista d'idees i conceptes sobre els quals val la pena projectar l'anàlisi donant un cert impuls i ajudant a avançar la reflexió en aquestes temàtiques. En aquest sentit serà també important seguir la vessant pedagògica de Lluç i el seu esforç de periodisme didàctic, un estil malauradament massa poc habitual en els nostres mitjans de comunicació. Impulsar-lo serà una tasca a realitzar.

Un altre camp obert per Lluç és el de l'estudi de la qüestió nacional en totes les seves variants, sobre el que escriví tantes pàgines. Cal afegir en aquest apartat tot el que va desenvolupar com a idea en relació al País Valencià, al País basc i a l'Espanya federal. La promoció de treballs en aquesta dimensió històrico-política serà també una acció de la Fundació. I en un ordre de coses molt lligat al seu assassinat, tot el que fa referència a la qüestió basca, les possibilitats constitucionals en relació als drets històrics, l'aïllament dels violents, el concurs del nacionalisme basc, el federalisme com a solució, el diàleg i el consens entre demòcrates com a mètode... L'aprofundiment sobre aquests temes que constitueixen l'aportació de Lluç que probablement li costà la vida, han de ser auspicats per la Fundació mitjançant les ajudes i els impulsos que calguin.

Àmbit cultural i esportiu

- Ernest Lluç fou també un home d'afeccions i de passions, individuals i col·lectives. Fou un interessat per la pintura, l'escultura, l'arquitectura; fou un apassionat de la música, un amant de l'esport, del futbol; es distingí també per tot això. La Fundació ha de dedicar també un a part de les seves activitats a aquestes temàtiques tant pròpies de Lluç.

En el camp de l'art en les seves diferents expressions hem de treballar en la promoció i divulgació de l'art del nostre dies, això és de l'art contemporani. Pel que fa a la música hauríem de promoure els treballs de musicologia catalana del XVIII i del XIX en els quals ell havia treballat. Es la intenció recordar la seva figura en diversos concerts, premis o estudis musicals.

La seva contribució a l'esport en general i al futbol en particular ha ser recordada des de diverses vessants, per això hem creat premis i reconeixements al "fair play" en el futbol, a l'ètica en l'esport, al treball d'esport de base, a les figures que cal reconèixer, a esportistes destacats etc. Una vegada l'any la Fundació dedica un moment a l'esport i es concedeixen aquests guardons.

Seguir la petjada

Fins aquí el resum del que és, fa i vol fer la Fundació. Fins ara no ens han mancat col·laboradors, adhesions, recolzament institucional ni projectes a realitzar. Hem tingut centenars d'iniciatives amb els pocs anys que funcionem i continuarem així els anys a venir. Aquestes són les nostres raons i ambicions: seguir la petjada profunda que va deixar Ernest Lluç, aquell professor i polític que ens va robar la salvatge terra. Avui al cap de sis anys, el trobem a faltar com el primer dia i per això ens sentim incentivats, més que mai, a continuar la seva traça des de la Fundació que porta el seu nom.

Lluís Maria de Puig
Vicepresident de la fundació